UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Eutheticus Iohannis ep[iscop]i Carnoten[sis]. In policraticon.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70332

Visual Library

¶ Eutheticus Iohannis epī Carnoteñ. In policraticon.

SI mihi credideris/linguā cohibebis/ & aule:
  Lumina non intret pes tuus: eſto domi.
Aſpectus hominum cautus vitare memēto:
  Et tibi commiſſas/claude libelle notas.
Omnia ſint ſuſpecta tibi/ quia publicꝰ hoſtis
  Et maieſtatis diceris eſſe reus.
Ignis edax/gladiuſq; ferox/tibi forte parant:
  Aut te polluta ſubruet hoſtis aqua.
Cum tamen exieris/faciem velabit amictus/
  Deformentq; cutem/puluis & aura tuam.
Dextra ferat virgam/premat & ſua mantica dorſum:
  Trita tegant frontem pillea pero pedem.
Sit gradus & cultus/ habitus peregrinus eunti:
  Non niſi barbariem/barbara lingua ſonet.
De pictauorum dices te gente creatum:
  Nam licet his lingua liberiore loqui.
Hoſpitiiq; fidem queres ſuper omnia quo ſis
  Tutus ab inſidiis/quas tibi quiſq; parat.
Stultos/prudentes/nimium prauoſq; cauebis:
  Et quos inſignes garrula lingua facit.
Si quis amat verum/tibi ſit gratiſſimus hoſpes:
  Et quem delectat gloria vana/caue.
Iure patronatus illum cole/qui velit eſſe
  Et ſciat & poſſit tutor vbiq; tuus.
Ergo queratur lux cleri/gloria gentis
  Anglorum/regis dextera: forma boni.
Queſitus regni/tibi cancellarius angli
  Primus: ſollicita mente petendus erit.
Hic eſt qui regni leges cancellat iniquas:
  Et mandata pii principis/equa facit.
Si quid obeſt populo/vel moribus eſt inimicum:
  Quicquid id eſt/per eum deſinit eſſe nocens.
Publica priuatis/ qui prefert cōmoda ſemper:
  Quodq; dat in plures/ducit in ere ſuo.
Quod dat habet/quod habet dignis donat/vice verſa
  Spargit ſed ſparſe/multiplicantur opes.
Vtq; virum/virtus animi/ſic grata forme:
  Vndiq; mirandum gentibus eſſe facit.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tardus ad hunc ſanus ſi certet acumine martis
  Indoctuſq; plato/varroq; ſtultus erit.
Curio ſi certet verbis/ vincetur ab ipſo.
  Victus ſi certet quintilianus erit.
Huius noſſe domum non eſt res ardua cuiuis
  Non duce queſito ſemita trita patet.
Nota domus cunctis vitio non cognita ſoli
  Lucet/ab hac lucem diues egenus habent.
Illa patet miſeris patet domus illa beatis
  Hic patre letatur aduena quiſq; ſuo.
Cum reſerata ſemel fuerit tibi ianua currens
  Ad thalamum domini progrediere tui.
Expecta dum turba fluat que feruet in aula.
  Feſſaq; ſint domini membra fouenda thoro
Accedas/vultum mutabis/mātica nugas
  Excutiat/peregre tunc peregrinus erit.
Non tamen oſtendas oculos ꝙ principis vrat
  A quo tota tibi vita ſaluſq; datur.
Si facies illi tua diſplicet: vnde placebis?
  Eius in arbitrio iuſq; fauorq; manent
Quod prohibet fieri ſcelus eſt/quod precipit equum.
  Iuraq; pro placito ſtantq; caduntq; ſuo.
Huic que ſola placet ſola virtute placebis:
  Que tibi ſi deſit cetera cuncta nocent.
Iura colit/pacem ſtatuit/fundatq; quietem.
  Et tumidos hoſtes mente manuq; domat.
Sed ſeu iura nocent ſeu fulminat enſis in hoſtes
  Non niſi ſancta gerit/non niſi ſancta probat.
Confer ei quoſcunq; duces quoſcunq; potentes:
  Plebs erit hoc viſo maxima turba ducum.
Si reges videas quid ad hunc niſi ruſtica turba
  Et bene ſi dici ruſtica turba queunt.
Particulāq; tui premonſtrans experiere
  Que maneat tecum gratia vel quis honor.
Si placet hoc totus poteris fortaſſe patere.
  Sed ſi diſpliceat cetera claude toga.
Verba ſalutantis ſint prima/ſubinde facetus
  Te dabis obſequiis/hoſpitiūq; petes.
Non grauis hoſpes eris potuq; ciboq; verendus:
  Sufficiat veſtis non precioſa tibi.

Plato Varro Curio. Quintilianꝰ.

Non oneraris equis faleras nec poſcis equorum/
  Nec te ſeruorum copia magna premat.
Sufficiat vel ſola domus viſuſq; patroni
  Eius & alloquio conſilioq; frui:
Curia quid poſſit quid ſperet plebs niſi regni
  Vires/vna domus ſola docere poteſt.
Si deuelatam faciem mōſtrauerit aut non/
  Preſtringat viſum caſibus ille tuum.
Quid ſapiens ſtulto differt/quid paupere diues.
  Quid miſero felix/ſi ſapis ecce vides.
Si fuerit letus oculos aureſq; libenter
  Exponet nugis forſitan ille tuis.
Sic igitur nugas ſparges ne tedia gignant
  Que rebus letis ſunt inimica nimis.
Si iubet vt nugas agites nugare decenter.
  Nam ſibi per nugas ſeria credet agi.
Vtilibus nugas ſic aptes ſeria ludis/
  Vt tibi ſit grauium nulla timenda manus.
Si iubet vt taceas ſtatua taciturnior eſto.
  Nec redimas ſignis verba negata tibi.
Cum ſatiatus erit vel cum maiora vocabunt
  Ora/conductus detur vt inde tibi.
Incitus atq; redi ne querens carpere nugas
  Auſus es/infligant tela necemq; parent.
Vnum diſcedens ſecretum profer in aure.
  Quidquid agant alii tu memor eſto tui.
Queq; caro fenum flos feni gloria carnis.
  Hec nihil eſt/nihilo quid minus eſſe poteſt?
Munera fortune. Munera fortune viſcata puta vitiorum.
  Semina ſunt/ſcelerum pabula/mortis iter.
Sūt laquei/ ſunt inſidie/ſunt toxica mortis:
  Quam non effugient quos dea ceca colit.
Quod fortuna dedit & quod dabit eſt alienum.
  Auferet hoc totum cum volet illa tibi.
Retia pennatis nequeunt preuiſa nocere.
  Tu quecūq; vides retia mentis habe.
Retia ſunt quecūq; vides hoīemq; ligatum.
  Ad miſeram mortem per mala queq; trahunt.
Forſitan vnde tibi datur hec audacia queret.
  Dices/nil metuens omnia tutus agit.

Omnia tutus agit quem nec ſpes nec timor angit.
Cui mala nulla placēt omnia tutus agit.
Hiſpana rediens aut vaſconis vtere lingua.
Sed tamen in verbo plus grauitatis habe.
Indue ſic linguam ſic veſtes indue gentes/
Salua ſit vt morum regula ſalua fides.
Pendeat ex humeris crux enea ſit coma tetra/
Hiſpida ceſaries barba reſciſa parum.
Sitq́ grauis vultus/ ſint frons oculiq́ pudici:
Inſonteſq́ manus pauper amictus erit.
Dum tibi conductus fuerit ſecurior ibis.
Et via ſit pedibus quelibet apta tuis.
At ſi defuerit longas pretende dietas.
Contineatq́ pedes publica ſtrata tuos.
Nuſq̄ diuertas ne quis te ledat euntem.
Nugarūq́ luat garrula lingua notas.
Omnia ſi neſcis loca ſunt pleniſſima nugis.
Quarum tota cohors eſt inimica tibi.
Ecclesia nuge regnant & principis aula.
In clauſtro regnant pontificiſq́ domo.
In nugis clerus in nugis militis vſus.
In nugis iuuenes: totaqȝ turba ſenum.
Ruſticus in nugis/in nugis ſexuſqȝ vterqȝ.
Seruus/& ingenuus/diues/egenus in his.
Accelera greſſus: tanto duplomate pergens.
Ad mare quo morum littora noſtra petunt.
Hoſpitium tandem ſera cum nocte ſubibis
Vt valeas: eſto ſobrius/ eſto grauis.
Gens penetranda tibi per larga bibaxqȝ loquaxqȝ.
Et cui in morem geſſeris hoſtis eris.
Emergunt lites modice quas magne ſequuntur.
Iurgia vulneribus fota neceq̄ȝ ferunt.
Sed quia virtutem gens diligit & veneratur.
Si bene credaris viuere tutus eris.
Non modo tutus eris ſed ſummo dignus honore.
Queq́ libet fieri cuncta licenter age.
Cantia te felix genuit te cantia fouit
Illuſtris regum pontificumqȝ parens.
Hic tibi debetur ſedes finiſqȝ laborum:
Illa tibi requiem preparat illa domum.

Hiſpana. Vaſconis lingua.

Cantia.

Anglorum. Britonum. Anglorum ſedem primam pete ſiue britonum.
Si britonum mauis dicere nemo vetat.
Indignum litem ſi tempus agit breue longam
Digna quidem non ſunt tempora longa breui.
Cum de re conſtet non ſit de nomine pugna.
Lana capina. Non foueat litem lana caprina diu
Britannis. Quicquid vis dicas/dum ſit caput illa britannis
Angelus. Quam tibi preſignat angelus arce micans.
Angelus iſte quis eſt: aut que domus iſta requires:
Namqꝫ nouos rerum forma mouere ſolet.
Xps. Hec eſt illa domus que xp̄m prima recepit:
A qua ſuſcepit inſula tota fidem:
Inſula tota fidem cepit fideiqꝫ parentem
Predicat/extollit/audit/honorat/amat.
Magni cōſilij datorē angel⁹ Conſilii magni ſi noſti forte datorem
Non erit ignotus angelus iſte tibi.
Angeli deſcriptio. Angelus e ſpecula /totum circūſpicit orbem.
Et corpus pennis ſubuehit atqꝫ tegit.
Sic videt e ſpecula ſic protegit omnia pennis/
Vt ius non habeat hoſtis in orbe ſuo.
Hic tempeſtates prenunciat atqꝫ ſerenum
Ventorum rabiem tempat atqꝫ maris.
Ne quid obeſſe queat non dormit/nocte dieqꝫ
Stat/quia ſubiectos vndiqꝫ ſtare facit.
Accedens propius xp̄i properabis ad aulam
Vt veniam culpis promereare tuis.
Illic finiti ſoluentur vota laboris.
Hic lachrymas gemitus/hic pia cura dabit.
Excipiet fratrum te ducem tota chorea
Et laudes pro te ſoſpita leta canet.
Quicquid habes quod eis placeat largire libenter
Cuilibet vt fuerit vtile cuiqꝫ dabis.
Si potes odoni ſtudeas donare ſalutem.
Brito. Accipiatqꝫ brito te veniente crucem.
Hic narrare tui tandem diſcrimina fati
Exacteqꝫ vie proſpera cuncta licet.
Ouis. vulpes Agnus. Quid ſi ouis ſub vulpe latens vulpes ve ſub agno:
Leo. Aſellus Pelle leonina dic quid aſellus agat.
Quid leo dum ſeruit quid agit dum regnat aſellus
Turtur. Paſſer. Canis. Turturis in ſpecie paſſeris acta canes

Quid faciant pardi timidi leporeſqȝ feroces: Pardi. Lepores. Lupi. Teſtudo.
Et ſpes conuerſi que ſit habenda lupi.
Quid repēs teſtudo paret ſcarabeus o nuſtus:
Curqȝ leui ventus grandis ab imbre cadit.
Sed quia nemo poteſt cunctis virtute placere:
Sufficiat paucis te placuiſſe bonis.
Spernantur ſi forte tue ſub iudice nuge. Prouerbiū.
Non ſit iniqua manus/aut tua lingua procax.
Libera donentur cunctis ſuffragia/teqȝ
Iſte bonum dicat:dicat & ille malum.
Si locus eſt liber:cur non ſit libera lingua?
Nemo ſatis firmus quem leuis aura mouet.
Quid facient enſes ſi te leuis aura cruentet:
Verba quidem non ſunt verbera:verba times.
Linguarum ſtrepitus ſolidam non tranſeat aurem:
Auris inepta nimis quam ſonus vrit iners.
Exercent alii linguas:tibi pareat auris:
Lingua quidem prodeſt non tamen aure magis:
Illis in lingua mens eſt tibi cor ſit in aure.
Os patulum ſit eis/auris aperta tibi:
Obice virtutis confringitur impetus oris:
Et lingue ſtimulo mens male ſana perit.
Nemo niſi vanus falſo letatur honore:
Conſcia mens culpe quam maledicta mouent.
Frons adamante tibi ſit durior/igne peruſta: Adamante.
Sit cutis/a verbis ne notet ora rubor.
Plena pudore tamen qualem decet illius eſſe:
Qui timeat vitii ſordidus eſſe nota.
Alterius lingue dic quis moderatur habenas?
Vix eſt qui proprie poſſit habere modum.
Lubrica ſepe cadit quoniam verſatur in hudo:
Sepe cadens labem contrahit atqȝ notam.
Inter multiloquos & grandia verba ſerentes:
Eſto tardiloquus/eſtoqȝ pauca loquens.
Dum linguas acuunt alii/tibi calleat auris:
Et ſit dulichio remige ſurda magis.
Nec tantum valeat temeraria lingua loquentis:
Pectoris vt poſſit rumpere clauſtra tui.
Si patiens fueris nunq̄ tibi verba nocebunt.
Turbatorqȝ tue nemo quietis erit

Excutiet pacem quam dat patientia nullus:
  Sit licet exermis conterit arma tamen.
Vtantur linguis tu viribus vtere mentis:
  Si ſapis/a linguis gloria magna venit.
Nam que ſit doctrina viri patiẽtia monſtrat:
  Imbelliqꝫ manu bella nefanda premit.
Quis feret armatam que ſola triumphat inermis:
  Armatãqꝫ manum vincere ſola poteſt.
Vix patiens forti melior/minor eſſe triumphus
  Verbis q̃ mentis dicitur/eſtqꝫ minor.
Sperne malos/venerare bonos:ignoſce volenti
  Ledere:nulla bonis vltio grata magis.
Nulla virum fortem vindicta magis decet iſta:
  Principibus ſemper debet adeſſe viris.
In quorum manibus lex ſi viget ignea punit:
  Dum miſeret fidos/dum cupit eſſe facit.
Prouocat ad facinus/dum ſeuit iniqua poteſtas:
  Et ſibi ſubiectos non ſinit eſſe pios.
Nemo ſciens illum ledit quem credit amicum:
  Regula fida nimis quiſquis amandus amet.
Hec hominum diſiuncta ſolet coniungere corda:
  Iſta poteſt hominem conciliare deo.
Hac duce carpe viam gradienti nemo nocebit:
  Et poteris cunctas tutus inire manus.
Illa tamen metuenda manus que tractat iniquas
  Sordes:quam maculant era colore ſuo.
Non quia polluitur & polluit/eſt fugiẽda:
  Sed quoniam nummus toxica ſeua gerit.
Toxica perpetuam paritura famẽqꝫ ſitimqꝫ:
  Et miſeram vitam mortis & omne genus.
Nulla libris erit apta manus ferrugine tincta:
  Nec nummata queunt corda vacare libris.
Non eſt eiuſdem nummos libroſqꝫ probare:
  Perſequiturqꝫ libros grex epicure tuus.
Ignis auaritie cum fenum carnis adurit
  Surgit:& eternum conſtruit vſqꝫ focum.
Omnia cum poſſit manus omnipotentis:auare
  Mentis egeſtatem non ſatiare poteſt.
Non ſatiare poteſt manus omnipotentis auarum:
  Dic michi quis poterit quod nequit illa manus?

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nonne ſatis miſer eſt quem nec deus ipſe beare
  Sufficit? vlterius quis miſer eſſe poteſt?
Nūmipete cum libricolis nequeunt ſimul eſſe: Nūmipete.
  Ambos crede mihi/non capit vna domus.
Ergo caue miſeros:nec ab his niſi triſtia ſperes:
  Nam miſeri cultor/quis niſi ſtultus erit?
Eſt antiqua nimis:nimis eſt ſententia vera:
  Quam docuere patres ennius atqꝫ cato. Ennius. Cato.
Tam quod habet q̄ quo caret:omne deſit auaro.
  Occupet:incumbat:res aliena tamen.
Semper habundabit:qui rebus nouerit vti:
  Et mens vtendi neſcia:ſemper eget.
Pauca poteſt diues & plurima pauper habere:
  Neſcit egeſtatem diues:egenus opes.
Nullus amicus ei qui multa cupit:nec amicus
  Eſt ſibi cui nimium res aliena placet.
Si cupidus fuerit hoſtis caueatur vt hoſtis:
  Si ſit amicus eo cautior eſſe ſtude.
Iurat crede minus:non iurat credere noli:
  Iuret non iuret hoſtis ab hoſte caue.
Et fugias quos liuor edax felicibus hoſtes: Cōtra inuidos
  Sic facit vt virtus flectere nulla queat.
Muneribus fortaſſe tuis placabis auarum:
  Ledere quo ceſſet inuidus eſto miſer.
Altius miſera gaudet mēs inuida ſorte:
  Cunctaqꝫ vicini commoda damna putat.
Et niſi feſtinus fugeres te plura monerē:
  Vix pateris dici pauca: vel iſta tene.

¶ Laus deo.

¶ Subſcripta metra pulchre & pleniſſime conti nent materiam illam que habetur infra libro.vi. cap.xxiiii.de membris corpis: qūo aduerſus ſto= machū quaſi voracitate oīm labores exhauriret conſpirauerant.

COncilium celebrant humani corporis artus:
  Inter ſe de ſe plurima verba ferunt.
Incidit in ventrem ſermo: de ventre queruntur.
  Qꝫ grauis eſt dominus/& nimis vrget eos

Carmina in.xxiiij.ca.vj.lib.Policratici.

Tandem rethorico pingens ſua verba colore:
  Aggreditur fratres lingua/ſuperba ſuos.
Quis furor o ciues/que tanta licentia fratris
  Audeat in nobis ponere turpe iugum?
Turpe iugum certe/quādo ſeruus dominatur:
  Et dominus ſeruit.hic iubet:ille facit.
Certe nos ſerui turpes digna cruce digni:
  Ludibrium miſeri degenereſq; ſumus.
Nam ventrem dn̄m nobis elegimus ipſi:
  Omnia colligimus que ſibi grata putat.
Nulla quies nobis.mouet hunc.mouet hunc:vocat illum.
  Surge piger/ſomnos excute/tolle moras.
Quere cibos epulaſq; para.vinumq; propina
  Mēſam pone.dies preterit:hora fugit.
Ecce duo veniunt hoſtes/mortemq; minantur:
  Imminet inde fames/imminet inde ſitis.
Ergo deficiam niſi ſubuenias mihi velox:
  Preueniaſq; famem preueniaſq; cibos.
Sic me ſic alios pulſat laſciuia ventris:
  Et me plus aliis turgidus iſte premit.
Me quaſi preconem cauſarum iurgia ſepe
  Exercere iubet/paruaq; dona ſequi.
Et modo patronus modo iudex & modo teſtis
  Clamo.iura patrum concio.falſa loquor:
Sub ſpecie veri curans inducere falſum:
  Fallo/periuro.pretereoq; fidem.
Faſq; nephaſq; ſimul equali pondere libro:
  Per licitum pariter illicitumq; vagor.
Si lateri vel pontificis vel principis aſto:
  Tunc vnguenta paro blanda re placere volens
Vngo blanditiis vt delitias ſibi venter:
  Accumulet:ac me diſtrahit ille nocens.
Nonne manus noſtre ventri ſeruire laborant:
  Nonne minas eius imperiumq; timent?
Furantur.rapiunt.operantur.& omnia venter
  Suſcipit.et ſorbet omnia ſilla vorax
Huic oculus ſeruit ſtudioſus currit vbiq;:
  Nuntiat hec domino que meliora videt
Heu pedibus quātos indixit ſepe labores:
  Quos minus affligit quos ſine lege premit.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Inde dolor noſtri conſumit corporis oſſa.
Membra quatit: vires haurit/ acatq3 cutē.
Eſt ad ſeruitium nobis ſtudioſa voluntas
Gratia nulla tamen/ conqueror inde magis.
Nam bene cum ſeruo reſpondet gratia: multum
Temperat: immo facit dulce laboris onus.
Huic vero cum multa damus: cum multa paramus
Non ceſſat querulus dicere/ pauca datis.
Si dederis hodie: niſi cras dederis: niſi rurſum
Et rurſum dederis: perdere prima potes.
Et ſi forte ſuis dicit ſatis eſt: ſatis illud
Poſt modicum tempus incipit eſſe parum.
Dicite quis tantam poſſit ſatiare carybdim?
Dicite q̄ta cupit? quis dare tanta poteſt?
Hic etiam noſtros auget cumulatq3 dolores:
Et gula nos nimium peſſima ſepe premit.
Illi guſtus abeſt: hic portam ſeruit & iſte
Vilis leno/ procax gartio/ ſcurra vagus.
Hi duo per mundi currunt elementa: quid aer
Et pariat tellus/ quid freta: ſcire volunt.
Non volucris penna: non euadit fera curſu.
Non piſcis ceco gurgite tutus erit
Nouerunt varios hi diſpenſare ſapores
Vt magis alliciant illiciantq3 cibis
Guſtus diſcernit quod tranſmittit gula: venter
Abſcondit/ ꝓbat hic/ hic rapit: ille capit.
O venter q̄to deturpas crimine mundum
Immundūq3 facis turpia queq3 mouens
Propter te fiunt homicidia/ furta/ rapine/
Inſidie/ ſtrages/ iurgia/ bella/ doli.
Currit ad eccleſiā monachus/ miles gerit arma
Quiſquis ſectatur lucra/ colonus arat.
Ex te virtutū caſus animiq3 ruina.
Membrorum peſtes luxurieq3 lues.
Tu nabuzardan princeps dominuſq3 cocorum
Nāq3 tibi ſero mane coquina ſtrepit.
Tu follis tumidus: vas plenū ſordib9/ imo
Plenus fece/ locus/ non locus immo lacus.
Vos ergo fratres mecum diſcernite qualis
Hic dominus: mecum cernite quale iugum.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

☞ Turpe iugum credo quando ſeruus dominatur.
Et dominus ſeruit:hic iubet ille facit.
Turpe iugum vere quando ratione ſepulta
In nobis venter imperat/illa ſilet.
Viuere debemus non ventri ſed rationi.
Vir bonus hanc nec hunc captat habere ducem.
Paulus ait venter eſce datur eſcaqꝫ ventri.
Sunt duo iuncta ſibi perdet vtrūqꝫ deus.
Nos ergo pudeat tali ſeruire patrono.
Gloria noſtra per hunc nobilitaſqꝫ perit.
Surgite ſtate precor:animo pugnate virili.
Magna parat nobis premia pugna breuis.
Eternum pereat qui ventri ſeruiat vltra.
Sit procul a nobis qui ſua regna feret.
Sit ſine fine labor: ſit naufragium ſine portu.
Continuus ſit ei perpetuuſqꝫ labor.
His verbis animat ſocios facundia lingue.
Et monet & munit & docet eſſe viros.
Ergo ſimul iunctos confederat vna voluntas.
Aſtringitqꝫ ſibi quos ligat vnus amor.
Indicunt bellum ventri iurantqꝫ ꝙ eius
Vincula diſſoluēt:diſcutiētqꝫ iugum.
Sic ſtatuunt & ſic confirmant federe facto.
Ventrem deſtituunt nec famulantur ei.
Iam pes/lingua/manus/& cetera membra quieſcunt.
Pes negat ire/loqui lingua/iuuare manus.
Prima dies illi tranquillo tramite currit.
Sic quiſquam poſſet ille nec ille ferunt.
Altera ieiunium neſcit compeſcere ventrem.
Latrantemqꝫ gulam pacificare nequit.
Tertia conſumptos macie vix ſuſtinet artus:
Nāqꝫ maligna nimis vrget vbiqꝫ fames.
Pes torquet:manus egrotat/languet caput/ora
Pallunt/ſuſpirant pectora:lingua tacet.
Omnia turbantur in corpore/nullus in illo
Eſt vigor/eger ibi luctus/vbiqꝫ dolor.
Rurſus poſt longos gemitus:conamine multo
Vix hos balbutit languida lingua ſonos.
Quid facimus nil proficimus magis & magis omnes.
Deficimus/premimur/affligimurqꝫ fame.

A ventris rabie venit hec iniuria nobis.
Hoc eius nobis parturit ira malum.
Sentio grande malum:ſed cauſa mali mihi clauſa:
Qꝫ nocet ecce patet:cur nocet iſte/latet.
Nunc igitur fratres vobis preſentibus ipſum
Conueniam:queram que ſit origo mali.
Tunc ſe conuertens ad ventrem lingua:quid(inquit)
Tam male nos ledis/hic furor vnde tibi?
Reſpice/nonne tuos conciues perdere curas?
Quando vides caſum:non releuare paras?
Hoſtis es & ciuis/hec recta fronte repugnant.
Iuncta ſibi melius ciuis amicus erunt.
Et vacuum & plenum te ſemper habebimus hoſtem.
Semper erit nobis triſtis vterqꝫ ſtatus.
Quando tumes plenus:nimia te mole grauari
Clamas/& tecum nos facis eſſe graues.
Quando iaces vacuus/quia te ieiunia ledunt
Latras:& querulus nos facis eſſe graues.
Ergo precor miſerere tui miſerere tuorum.
Ne tecum pereant:teqꝫ/tuoſqꝫ/iuua.
Exponas cur non quereris/vel quid tibi queris.
Et ne queſo noce:ſed facienda doce.
His verbis claudit ſermonem lingua:vicemqꝫ
Venter ei reddens incipit iſta loqui:
Audiui lingue ſtrepitus:& eos ſapienter
Suſtinui/fratres ledimur inde parum.
Lingua quidem membrum modicum ſed molle/citoqꝫ
Labitur:& loquitur ſepius abſqꝫ modo.
Nam de ſcintilla magnum fouet & mouet ignem.
In fornace ſua fabricat inde dolos.
Inde nimis noſtros agitat diſcordia ciues.
Nam pacem turbat/& mihi tela iacit.
Me dominum fratres vobis oſtendit & hoſtem.
Sed ſcio ꝙ vobis ſeruio voſqꝫ colo.
Cum nos de maſſa rerum natura vocauit.
Et nobis formam materiãqꝫ dedit.
Iunxit in humano nos corpore/iunxit amico
Federe/nos ſemper iungeret vnus amor.
Omnia precepit fieri communia nobis.
Omnibus vt proprium nullus habere velit.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Carmina in.xxiiij.ca.vj.lib.policraticon.

Omnibus officia diſtinxit/meq; miniſtrum
Conſtituit vobis/et dedit eſſe cocum.
Inde paro vobis eſcas:alimenta miniſtro.
Vitam cum ſeruo/pauca reſeruo mihi.
Vos date.ſuſcipio/ſuſceptum decoquo.coctum
Diſtribuo vobis.fercula queq; gero.
Pauper ſum ſeruus nil poſſum ponere vobis
Si nihil cõfertis/non mea burſa vacat.
Nec nimium curo nec ego nimium modo quero.
In medio poſitus opto tenere modum.
A nimio veniunt faſtidia/crimina/morbus/
Crapula/luxurie/fax/laterisq; dolor.
A nimio veniunt infeſte mortis imago
Frons triſtis/facies pallida/laxa cutis
A medio veniunt mens ſemper ſobria/corpus
Robuſtum/felix vita/iocoſa quies
Ergo ſi caueat diues ne deuoret vltra
Q̃ ſatis & pauper curat habere panem.
Et vos ſi ſapitis ſeruare modum modo dando/
Diſpenſator ero pro ratione dati.
Sepe mihi dabitis/quia vultis ſepe cibari.
Nã q; per hec vobis vita ſalusq; datur.
Surgite ne mortis inducat inertia ſomnum.
Somno deſidie iudico ſepe mori
Turpiter occumbit quem torpor vulnerat/ ergo
Surgite/mors properat/ſentio vita fugit.
Ventris ad has voces membrorum turba reſumit
Vires/& rediens induit arma vigor.
Surgunt/officiis inſiſtunt/debita ſoluunt.
Inuigilãt operi ſingula membra ſuo.
Quos ſocios vite fecit natura:laboris
Aut oneris ſocios mutua cura facit.
Sic litem ſepelit leto concordia fine:
Hic quoq; vult finem carmen habere ſuum.

Finis Laus deo.